

Ekocentrum VČELÍN Brniště

Koncepce EVVO

2022-2025

Obsah

Ekocentrum VČELÍN Brniště	1
Koncepce EVVO	1
2022-2025	1
POPIS VÝCHOZÍ SITUACE A ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU	3
Podralský nadační fond	3
Poslání Ekocentra Brniště	3
Cílové skupiny	3
Metodika EVVO programů	6
Aktuální nabídka programů	6
Hodnocení programů - zjišťování spokojenosti účastníků, naplnění cílů výukových programů, dlouhodobý efekt výukových programů	8
Personální zajištění	9
Materiální a technické zabezpečení	9
Spolupráce s partnery a odbornými organizacemi v regionu	10
Vyřizování podnětů a stížností	10
NÁVRHOVÁ ČÁST - Poslání, vize, dlouhodobé cíle	13
Vize	13
Prioritní oblasti a dlouhodobé cíle	13
Prioritní oblast 1: Programy	13
Prioritní oblast 2: Spolupráce a práce s veřejností	14
Prioritní oblast 3: Tým	14
Prioritní oblast 4: Stabilizace organizace	15

POPIS VÝCHOZÍ SITUACE A ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

Podralský nadační fond

Podralský nadační fond ZOD je regionální rozvojovou nadací zaměřenou na rozvoj regionu Podralska a zvláště těch území, kde podnikatelsky působí zřizovatel nadačního fondu – zemědělský a potravinářský podnik ZOD Brniště a.s. Posláním Podralského nadačního fondu je všestranný a trvale udržitelný rozvoj regionu Podralsko, včetně péče o životní prostředí a realizace vzdělávacích a osvětových činností v této oblasti. Region Podralsko je krásná, turisticky atraktivní krajina tvořená Ralskou pahorkatinou s Lužickými horami a Ještědským hřebenem v blízkém okolí.

Podralský nadační fond se dlouhodobě věnuje ekologickému a inkluzivnímu vzdělávání v Ekocentru VČELÍN. Ekocentrum zahájilo svou činnost v roce 2014. Vedle oblasti vzdělávání se PNF zaměřuje především na projekty infrastruktury cestovního ruchu (Stezka hastrmanů, Stezka Sochy ve skalách, Stezka živým lesem, Skleněná stezka), organizaci společenského a kulturního dění (Brnišťský půlmaraton, Dožínky, Svatomartinské hody a další). Prostřednictvím těchto projektů chce podporovat společenskou odpovědnost a pozitivní a zodpovědný vztah lidí k přírodě s respektem k přírodnímu a kulturnímu bohatství regionu Podralska.

Poslání Ekocentra Brniště

Posláním Ekocentra Brniště je podporovat vztah k přírodě a ke krajině, ve které žijeme.

Prostřednictvím ekologické výchovy a osvěty pomáháme zprostředkovat porozumění přírodě a pochopení komplexnosti vztahů člověka a životního prostředí **a inspirovat tak děti i dospělé k trvale udržitelnému životnímu stylu a odpovědnému jednání ve vztahu k přírodě.**

Naším specifikem jsou programy z oblasti zemědělství, které seznamují žáky s původem potravin a surovin, a vedou k zamyšlení nad rolí moderního zemědělství v péči o krajinu a přírodu. Podporujeme u dětí vztah k životu na venkově a respekt k lidské práci a hodnotám, které přinášejí.

Lidstvo desítky tisíc let svou přítomností ovlivňovalo stav přírody kolem sebe. Lidé si přizpůsobovali nejen plodiny, které pěstovali a zvířata, které lovili, měli jsme vliv na všechno od mamutů po mikroby. V současnosti, kdy se musíme vyrovnávat se změnou klimatu a celého zemského ekosystému, je i pro zemědělství důležité hledat taková opatření, aby systém hospodaření v krajině byl trvale udržitelný.

Věnujeme se **enviromentálnímu vzdělávání žáků MŠ a ZŠ, dlouhodobé práci s dětmi** (kroužek ekologické výchovy) i dospělými (tvořivé podvečery s ekologickou tematikou), pořádáme kulturní, osvětové a vzdělávací akce, budujeme turistické naučné stezky a podporujeme rozvoj šetrného turistického ruchu s respektem k životnímu prostředí. Věnujeme se také **přeshraniční spolupráci** se Svobodným státem Sasko, v rámci které chceme podporovat vzájemné setkávání a spolupráci přeshraničních partnerů a předávat myšlenku společného přírodního bohatství.

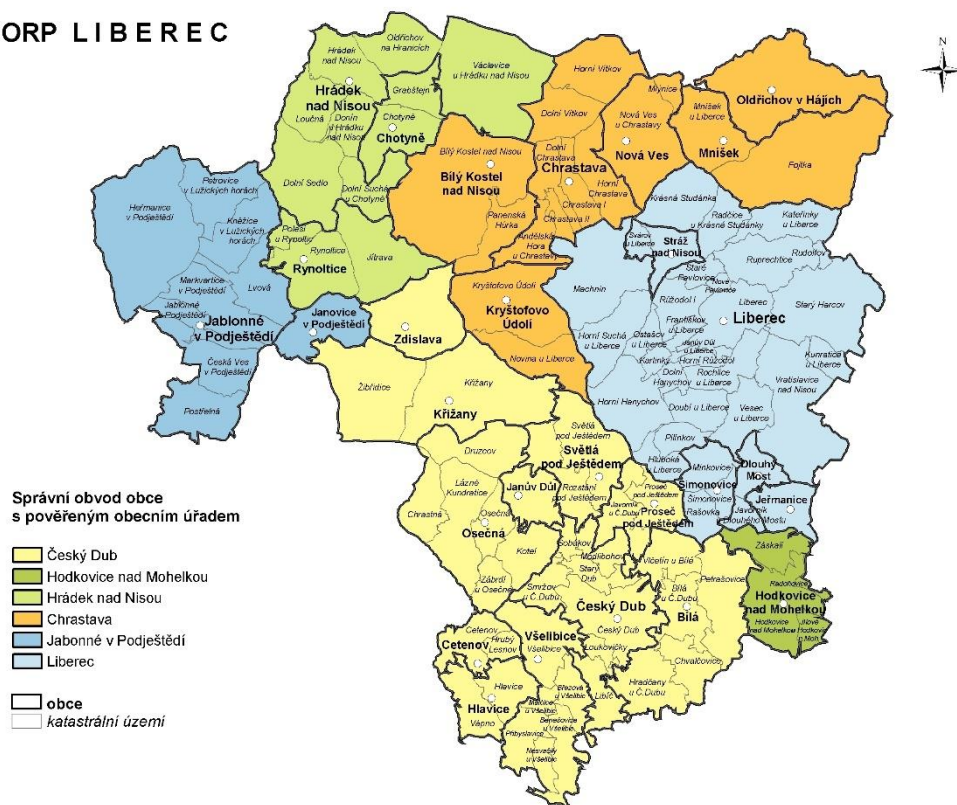
Cílové skupiny

Chceme, aby enviromentální vzdělávání a osvěta oslovovala co nejširší cílovou skupinu - od předškolních dětí, přes rodiny s dětmi až po lidi se zdravotním či sociálním znevýhodněním. Usilujeme o to, aby naše vzdělávací a osvětová činnost vedla k enviromentálně odpovědnému jednání a měla dlouhodobý dopad. Nabízíme vzdělávací programy pro MŠ a ZŠ, **spolupracujeme se speciálními a praktickými školami, s dětskými domovy, s organizacemi, které se starají o lidi s handicapem** a s dalšími významnými aktéry v regionu jimiž jsou zástupci Libereckého kraje, zástupci měst a obcí, neziskových organizací a místních firem.

V oblasti spolupráce se školami spolupracujeme s MŠ a ZŠ na Liberecku. Na základě strategického partnerství s odborem životního prostředí zemědělství LK za účelem rovnoměrného pokrytí území LK se soustředujeme především na území OS Česká Lípa, OS Mimoň, SO Jablonného v Podještědí, kde se nachází 41 mateřských škol a 19 základních škol (viz. mapy a přehledy níže).

SO ORP LIBEREC

Tabulka: Přehled MŠ a ZŠ SO Česká Lípa, SO Mimoň, OS Jablonné v Podještědí:

MŠ v oblasti:

SO Česká Lípa	Blíževedly, Česká Lípa (19 MŠ), Holany, Horní Libchava, Horní Police, Jestřebí, Kravaře, Nový Oldřichov, Provodín, Sosnová, Stružnice, Volfartice, Zahrádky, Zákupy, Žandov
SO Mimoň	Brniště, Dubnice, Mimoň (2MŠ), Noviny pod Ralskem, Ralsko, Stráž pod Ralskem
SO Jablonné v Podještědí	Jablonné v Podještědí

ZŠ v oblasti:

SO Česká Lípa	Česká Lípa (9 ZŠ), Holany, Horní Libchava, Horní Police, Jestřebí, Kravaře, Kvítkov, Nový Oldřichov, Volfartice, Zahrádky, Zákupy, Žandov
SO Mimoň	Brniště, Dubnice, Mimoň (2 ZŠ), Ralsko, Stráž pod Ralskem
SO Jablonné v Podještědí	Jablonné v Podještědí (2)

Metodika EVVO programů

V rámci enviromentálního vzdělávání vycházíme z principů zážitkového vzdělávání, místně zakotveného učení a učení venku. Tyto principy chceme dále rozvíjet a posilovat a obohacovat jednotlivé programy i programovou nabídku o aktivity zaměřené na praktickou ochranu přírody. Snažíme se přetvářet zážitky ve zkušenost, podporujeme kreativitu, práci v týmech a vzájemnou spolupráci.

Výukové programy jsou zaměřené na žáka, jsou vytvořené tak, aby odpovídaly věku, potřebám a zájmům žáků a umožňovaly osobnostní a sociální rozvoj dětí (tvořivost, spolupráce, komunikace). Některá výuková témata jsou zpracovaná ve více variantách pro různé věkové skupiny žáků a pro žáky s handicapem a podle potřeb jednotlivých skupin je možné programy upravovat. Součástí programů je ověřování získaných znalostí a dovedností a závěrečná reflexe. V průběhu programu klade lektor ověřující otázky a zadává úkoly na ověření získaných znalostí a dovedností. V závěru programu používá lektor podle věku žáků přiměřené metody na ověřování získaných znalostí a spokojenosti s programem.

Při programech zaměřených na zemědělství využíváme vlastní minifarmu a výuková políčka, kde si děti „na živo“ vyzkouší péči o hospodářská zvířata a činnosti spojené s pěstováním a zpracováváním užitkových rostlin. Díky spolupráci s naším zřizovatelem ZOD Brniště mají děti příležitost nahlédnout do moderní zemědělské firmy, navštívit mléčnou farmu nebo areál rostlinné výroby.

Výukové programy realizuje Ekocentrum Brniště od roku 2014, kdy byla vytvořena základní nabídka EVVO programů pro MŠ a ZŠ zaměřených na poznávání místní krajiny, základních přírodních jevů a zákonitostí a na zemědělství a původ potravin. Později byla nabídka vzdělávacích programů rozšířena o programy zaměřené na užitkové rostliny (2017-2019) a užitková zvířata (2022). Na tvorbě programů se podílel celý tým lektorů a externích odborníků.

Tematická koncepce vzdělávacích programů

Ekocentrum Brniště se věnuje enviromentálnímu vzdělávání ve třech hlavních tematických oblastech:

- **Modrá a zelená planeta** – cíle: podpora vztahu k přírodě, podpora vztahu k místu, poznávání ekologických dějů a zákonitostí, propojení ekologických dějů s běžným životem
- **Ochrana životního prostředí, ekodomácnost, ekospotřebitel** – cíle: podpora vztahu k přírodě, jednání ve prospěch životního prostředí
- **Zemědělství** – cíle: zamyšlení nad symbiózou člověka a přírody, pochopení významu ekologických dějů pro člověka, poznávání původu potravin a surovin, role zemědělství jako trvale udržitelné systému hospodaření v krajině, podpora vztahu k životu na vesnici

Přehled programů se zařazením podle tematických oblastí v příloze (Tabulka č.1).

V minulých obdobích se Ekocentrum Brniště soustředilo zejména na programy z oblastí Modrá a zelená planeta a Zemědělství. V dalších letech se chceme soustředit zejména na programy zaměřené na poznávání místní krajiny a místních biotopů a na programy z oblasti praktické ochrany životního prostředí.

Aktuální nabídka programů

Nabídka EVVO programů je zveřejněna na www.ekocentrumbrniste.cz, včetně přihlášky na programy a pravidel pro průběh programu. Komunikaci se školami zajišťuje koordinátor EVVO, který má na starost veškerou komunikaci se školou, od přijetí písemné či telefonické objednávky až po zajištění

realizace programu, administraci a fakturaci. Ve školním roce jsme začali se školami a ostatními partnery pravidelně komunikovat prostřednictvím newsletteru, kde zveřejňujeme i novinky a změny v nabídce EVVO.

Základní EVVO programy jsou jednodenní. Nejčastěji probíhají v Ekocentru v Brništi, v blízkém terénu nebo přímo na školách.

Tabulka s aktuální nabídkou programů:

Název programu	Kde /uvnitř/ venku	Délka trvání	Maximální počet dětí	
Pro MŠ (předškoláci) a 1.třídy				
Jak skřítkci sázeli semínko	U/V	1,5	25	
S hastrmánkem krajinou Podralska	U/V	1,5	25	
Zemědělství žije	U/V	2	30	
Co se děje v půdě aneb příběh žízálích sester	U/V	1,5	25	
Od kapky vody k moři	U/V	1,5	25	
Jablíčko	U/V	1,5	25	
Letí, letí včelka, asi takhle velká	U/V	1,5	25	
Pstruh Toník a jeho příhody	U/V	1,5	25	
Stezka živým lesem	V	1,5	25	
Pro 1.stupeň ZŠ				
Zemědělství žije (2.- 3.tř), (4- 5.tř)	U/V	2,5	50	
Od kapky vody k moři (2.-3.tř)	U/V	2	30	
Rybník jako domov (3.-5.tř)	V	2,5	30	
Za tajemstvím stromů (3. -5.tř)	U/V	2,5	30	
Včely - pomocníci našich ovocných stromů (2-3.tř)	U/V	2,5	30	
Ryby našich potoků a řek (2.-3.tř)	U/V	2,5	30	
Stezka živým lesem (2.-3.tř.)	V	2,5		

Od roku 2022 motivujeme školy ke koncepčnější dlouhodobé spolupráci. Modelově zkoušíme dlouhodobou spolupráci ve dvou oblastech:

- **Modelový projekt dlouhodobé spolupráce** se školou zaměřené na poznávání biotopů v okolí školy **Poznáváme přírodu za humny**. Jedná se o dlouhodobou spolupráci se školou, kde se stejnou třídou setkáváme opakovaně v průběhu roku a úzce spolupracujeme s pedagogem s cílem motivovat školu k samostatné práci v oblasti EVVO. Pro každou školu je projekt individuálně upraven. V současnosti je tento projekt v pilotním ověřování se dvěma školami.
- **Roční projekt na téma zemědělství**, kdy jedna třída absolvuje během školního roku min. 4 programy v rámci níže uvedených tematických bloků.

Nabídka tematických bloků:

Pro MŠ a 1.třídy		
Zemědělský rok	Zemědělství žije!	U/V
	Co se děje v půdě	U/V
	Jak skřítkci sázeli semínko	Výjezdni – U/V
	Obilí, obilíčko	U/V
Užitkové rostliny	Brambory	U/V
	Jablíčko	Výjezdni – U/V

	Jak krtek ke kalhotkám přišel	U/V
	Zelenina a ovoce z našich zahrad	U/V
Užitková zvířata	Zvířátka ze statku	U/V
	Kdo to tady kdáká	U/V
	Letí, Letí včelka, asi takhle velká	U/V
	Pstruh Toník a jeho příhody	Výjezdní (U)
Pro 1.stupeň ZŠ		
Zemědělský rok	Zemědělství žije!	U/V
	Půda je poklad	U/V
	Zemědělský rok	U
	Výživová pyramida a zpracování zemědělských produktů	U/V
Užitkové rostliny	Obilí	Výjezdní – U/V
	Dřevo a jeho využití	U/V
	Zelenina a ovoce z našich zahrad	U/V
	Bylinky	U/V
Užitková zvířata	Hospodářská zvířata	U/V
	Drůbež	U/V
	Hmyz – pomocníci našich ovocných stromů	U/V
	Ryby z našich jezer a potoků	Výjezdní (U)

Četnost realizovaných programů se odvíjí od poptávky škol a od kapacity lektorského týmu.

- R.2017 – 64 jednodenních EVVO programů, 1 684 účastníků, přes 4 000 účastníkohodin
- R.2018 – 49 jednodenních EVVO programů, 1 637 účastníků, přes 4 000 účastníkohodin
- R.2019 – 58 jednodenních EVVO programů, 1 574 účastníků, 3 076 účastníkohodin
- R.2020 – 35 jednodenních EVVO programů, 587 účastníků, 1304 účastníkohodin
- R.2021 – 51 jednodenních EVVO programů, 850 účastníků, 3 800 účastníkohodin
- R. 2022 – 34 jednodenních EVVO programů, 837 účastníků, 2 186 účastníkohodin

V letech 2019 a 2020 výrazně omezila realizace EVVO vzdělávání pandemie koronaviru. Do výše uvedených údajů nejsou započítané EVVO programy, které jsou realizované v rámci projektů přeshraniční spolupráce (Užitkové rostliny 2017 – 2019, Užitková zvířata 2021 – 2022).

Hodnocení programů - zjišťování spokojenosti účastníků, naplnění cílů výukových programů, dlouhodobý efekt výukových programů

V průběhu realizace jednodenních výukových programů jsou zařazeny testovací otázky/aktivity, kterými lektor ověřuje získané znalosti/dovednosti a naplnění vzdělávacích cílů programu. V závěru programu lektor přiměřeně věkové skupině zjišťuje spokojenost účastníků s průběhem programu a podle časových možností znovu kontrolními otázkami ověřuje naplnění cílů (jak se program líbil, co účastníky nejvíc bavilo, co si z programu odnášejí jako hlavní poznatek/dovednost?).

Od roku 2022 zavádíme dlouhodobou spolupráci se školami, která je nyní ve stádiu tvorby metodik a jejich ověřování s účastníky. V testovací fázi metodik zavádíme jako součást práce dotazníky pro žáky i učitele. U žáků ověřujeme s časovým odstupem 1 -2 týdnů získané znalosti/dovednosti a zjišťujeme případná doporučení od žáků k úpravě programů. U pedagogů dotazníky ověřují možnost propojit obsah programu se vzděláváním ve škole (vazby na RVP), přínos programu, adekvátnost zvolených aktivit a také zjišťujeme jejich doporučení. Pro lektory je základní metodou hodnocení programů ve fázi ověřování/tvorby programů pozorování (při následku na programu). Pokud lektor vnímá, že aktivity

nejsou pro žáky dobře zvolené, nejsou dostatečně srozumitelné či atraktivní, přináší tato témata na poradě týmu, kde se řeší.

V rámci tvorby metodik dlouhodobé spolupráce (roční a delší spolupráce) plánujeme po zkušební fázi zavést i sledování dlouhodobého efektu vzdělávacích programů. U skupiny žáků, která bude realizovat roční projekt bude provedeno dotazníkové šetření zaměřené na hlavní cíle (zejména vztah k přírodě, vztah k místu, poznávání ekologických jevů a zákonitostí) před zahájením spolupráce a po ní a budeme sledovat, zda došlo k posunu ve sledovaných kategoriích.

Se všechny výstupy z hodnocení programů pracujeme, jak průběžně na pravidelných poradách týmu i v rámci koncepčních porad při revizích metodik programů.

Personální zajištění

Tým zajišťující realizaci EVVO se v současnosti skládá z lektora a koordinátora EVVO (1 úv) a 2 lektorů na částečné úvazky (2x 0,5 úv). Lektor EVVO pro MŠ a ZŠ musí mít dokončené SŠ vzdělání a zkušenost v práci s dětmi, výhodou je vzdělání v přírodovědné a pedagogické oblasti. Výběr nových členů týmu probíhá dvoukolově – 1. kolo pohovor (ověření kvalifikace, zkušeností a motivace, vztah k EVVO), 2. kolo – náslech na výukovém programu s plněním zadaných úkolů (ověření dovedností, práce s dětmi, spolupráce s týmem, způsob přemýšlení o EVVO).

Správce PNF (0,75 úv) zajišťuje řízení PNF, vedení týmu, fundraising a řízení a administraci projektů. Z hlediska rozvoje a zkvalitňování enviromentální výchovy je prioritou její dostatečné a profesionální personální zajištění. To je bohužel zásadně limitováno dlouhodobým nedostatkem stále finanční podpory na personální zdroje, současný stav bohužel vede k omezení provozní doby na realizaci EVVO pro školy. Tuto situaci řešíme změnou systému lektorování výukových programů. Dříve lektorovali program 2 – 3 lektori pracující na jednotlivých stanovištích, nyní vede program jeden lektor, u větších skupin má k dispozici pomocného lektora.

Vzdělávání a profesní rozvoj zaměstnanců

Každý člen lektorského týmu má nárok a zároveň povinnost absolvovat odborné vzdělávání v rozsahu 1 pracovního dne ročně. Může jít o vzdělávací kurz nebo stáž v jiné organizaci. Téma odborného vzdělávání vyplývá z potřeb organizace a z cílů osobního rozvoje zaměstnance. Vzdělávání probíhá v rámci pracovní doby a organizace ho podle svých možností finančně podporuje.

Vedoucí týmu absolvuje min. 2x ročně náslech na výukovém programu u každého lektora a společně pak průběh vzdělávacího programu hodnotí. V rámci hodnotícího pohovoru 1x ročně dostává člen týmu zpětnou vazbu ke své práci a stanovuje si své rozvojové cíle a vzdělávací potřeby. V rámci změn v týmu byly hodnotící rozhovory přerušeny a plánujeme se k nim vrátit.

V rámci týmových porad se pravidelně hodnotí průběh realizovaných vzdělávacích programů, lektori sdílejí zkušenosti a dávají si vzájemnou zpětnou vazbu. Lektor může přinášet na týmovou poradou podněty ke zkvalitňování programů a v případě potřeby požádat o náslech na programu.

Materiální a technické zabezpečení

Ekocentrum Brniště má kvalitní materiální a technické zázemí v budově Ekocentra Včelín, Brniště č.p. 16. Jedná se o bývalou venkovskou usedlost s malou farmou, zahradou a sadem, které využíváme k výukovým účelům. V budově ekocentra je instalována interaktivní výuková expozice o půdě, zemědělství a zpracování zemědělských surovin, kterou využíváme v rámci výukových programů. Lektori mají k dispozici metodiky EVVO programů, pomůcky a pracovní listy k jednotlivým programům a krátce založenou malou odbornou knihovnu, kterou budeme postupně rozšiřovat.

Do budoucna by bylo vhodné mít lepší zázemí k učení venku (zřízení venkovní učebny), aby vybrané programy mohly probíhat celé venku a neztrácel se čas přecházením žáků z venkovních do vnitřních prostor.

Ekologický provoz

Ekocentrum Brniště podle svých možností dodržuje zásady ekologického provozu a při realizaci své činnosti se chová hospodárně a efektivně a šetří energie a zdroje.

Vytápění objektu je zajištěné tepelným čerpadlem, odpadové vody jsou řešené malou domácí čističkou odpadních vod. Prostory jsou vytápěné na 20 st., teplota je monitorována. Jako svítidla jsou používány úsporné žárovky, nikde se nesvítí zbytečně. Spotřebu energie vyhodnocuje vedoucí nákupu ZOD a optimalizuje nákup energie v balíčku pro ZOD a všechny další zřizované organizace a dceřiné firmy,

V objektu jsou nádoby na třídění odpadu (sklo, plast, papír, kartony), směsný odpad se snažíme minimalizovat. Elektroodpad je odvážen do sběrného boxu na ZOD Brniště, nebezpečný odpad je odvážen do sběrného dvora v Brništi.

Na WC jsou umístěné informace o šetření vodou při mytí rukou, k zalévání se používá voda ze studny. Na zahradě je kompost na bioodpad a rostlinné zbytky, část zbytků je zkrmována na farmě. Při realizaci aktivit se využívá co nejvíce recyklovaný a přírodní materiál, při kancelářské práci se tisknou jen nezbytné dokumenty, papíry potištěné jen z jedné strany se používají na poznámky. Při nákupech se dbá na používání recyklovaného a ekologicky šetrného materiálu (toaletní papír, papírové ručníky a ekologické čisticí prostředky).

O výhodách použitých technologií a zásadách ekologického provozu ekocentra jsou návštěvníci informováni na nástěnce ve vestibulu.

Spolupráce s partnery a odbornými organizacemi v regionu

Podralský nadační fond spolupracuje především s obcí Brniště, ZOD Brniště a s organizacemi, které realizují EVVO na území Českolipska – především s Geoparkem Ralsko a DDM Smetankou v České Lípě a s dalšími organizacemi na území LK (Střevlík)

V rámci přeshraniční spolupráce realizujeme společné projekty s partnery ze Svobodného státu Sasko. Našimi dlouhodobými projektovými partnery jsou NSZ Neukirch a Diakonie St. Martin z Rothenburgu O/L. Aktivita v rámci česko-německé spolupráce budují v dětech respekt a pochopení jiných kultur a myšlenky sdíleného přírodního bohatství.

Vyřizování podnětů a stížností

Pedagogové, účastníci osvětových a vzdělávacích programů, místní obyvatelé i návštěvníci turistických stezek a akcí pro veřejnost, se na nás mohou obracet s podněty k naší činnosti telefonicky, e mailem, na fb i osobně. Podle povahy podnětu/ stížnosti vyřídí stížnost buď přímo ten zaměstnanec, který podnět/stížnost přijal nebo jí předá k vyřízení správci nadačního fondu, případně správní radě. O proběhlé stížnosti vždy zaměstnanec informuje správce PNF.

SWOT analýza 2022

Silné stránky	Slabé stránky
Dobrá spolupráce týmu. Každý umí něco, doplňujeme se (Káťa má plné kapsy nápadů na aktivity, Iva umí vyrobit, vše nač si	- Nejasná značka – kdo jsme pro místní a veřejnost PNF/Ekocentrum Brniště/ZOD? - Minimální komunikace se školami mimo programy

vzpomeneme, Lucka je systematik a umí to s pubertáky) Zázemí a vybavení ekocentra (farma, zahrada, expozice, hezké pomůcky) Lokalizace ekocentra – přírodní lokality v dochozí vzdálenosti Programy zaměřené na zemědělství Možnost využívat zázemí zřizovatele ZOD Brniště (kravín, rostlinná výroba) Dobře navázaná spolupráce se školami-mají o programy zájem a vrací se Široká nabídka programů pro MŠ a 1.stupeň ZŠ Programy jsou uzpůsobené pro různé cílové skupiny (MŠ/ ZŠ/ PŠ/SŠ/DD) Dobrá spolupráce s obcí Brniště i s partnery v regionu Máme navázaná silná partnerství v rámci přeshraniční spolupráce _ NSZZ Neukirch, Diakonie St.Martin Aktivitami oslovujeme nejen školy, ale i veřejnost (turistické stezky, akce, tvořivé večery, tábory) Umíme psát a realizovat projekty Finanční výpomoc od zřizovatele	Chybí venkovní učebna Limity vnitřní prostory (malé prostory, schody, rušíme se...) Omezené personální kapacity, malé úvazky + omezení provozní doby pro školy Málo učíme venku a v terénu s využitím přírodního prostředí Programy jsou málo zaměřené na praktickou ochranu přírody (moc učíme, víc nechat děti zkoušet praktické věci) Široká nabídka programů (MŠ a 1.st.) je pro školy nepřehledná a pro lektory náročná Způsob výuky s dělením na skupiny/stanoviště vede k časovému stresu a může utéct návaznost Chybí zajímavá nabídka pro 2.stupeň ZŠ, nemáme akreditované lektory pro 2.stupeň Zpětná vazba a hodnocení programů není pravidelné a systematické Špatná dopravní obslužnost – školy jsou závislé na autobusech Technicky nevyhovující a nepřehledný web Chybí spolupráce s místními spolky, místní lidé s ekocentrem moc nespolupracují Chybí stabilní financování, závislost na projektech
Příležitosti	Hrozby
Pravidelně komunikovat se školami formou newsletteru Lépe pracovat s nabídkou programů (dělat aktuální/sezonní nabídku) Dlouhodobá spolupráce se školami jako příležitost budovat partnerský vztah se školami a posilovat jejich aktivní roli Revize metodik programů – více venku a v terénu, více badatelských aktivit a aktivit na praktickou ochranu přírody Změna způsobu lektorování – lektor vede celý program Více spolupracovat s místními organizacemi na akcích typu – čištění lesa, sázení stromů Více spolupracovat s organizacemi v okolí a hledat nová partnerství (CHKO, Hnutí Duha, Lesy, Včelaři...) Jít se podívat, jak to dělají jinde (nabídka programů, následky?) Postavit si venkovní učebnu Více informovat o tom co děláme (fb, zpravodaj) Využívat potenciál stezek – tematické akce na stezkách, lépe propagovat Příměstské tábory	Nestabilní financování formou projektů Finanční krize, omezení dotačních zdrojů Ztráta zájmu škol, nebudou mít peníze na autobus Různé nároky donátorů (kvantitativní – osobohodiny x kvalitativní – dlouhodobá spolupráce) Nespolupráce ze strany pedagogů v rámci dlouhodobé spolupráce – nejsou motivovaní, nemají čas Neochota pedagogů brát děti ven, zapojit se do programu Pedagogové se neseznámí s pravidly a nedodržují je Děti nejsou doma a ve škole vedené stejným směrem, jsou odtržené od přírody, nezvládají praktické činnosti, 1 návštěva ekocentra nic nezmění Dopady auditu – ztráta přístupu k dotačním zdrojům, zánik ekocentra, ztráta práce, nejistota Ztráta dobrého jména kvůli auditu (partneři, donátoři, „drby po vesnici“)

- - -	Nové dotační příležitosti Ekologie a udržitelnost jsou témata, o kterých se mluví	
-------------	--	--

NÁVRHOVÁ ČÁST - vize, dlouhodobé cíle

Vize

Ekocentrum je stabilní a profesionální organizace se stabilním odborným týmem, stabilním financováním a dobrým jménem. Má své stabilní místo v systému EVVO v LK, má dobré vztahy s obcí, s místními občany a s odbornými partnery

Ekocentrum má kvalitní a pestrou nabídku EVVO pro MŠ a 1. stupeň i 2. stupeň ZŠ. Zaměřuje se na dlouhodobou spolupráci se školami založenou na partnerském základě a vzájemné aktivní spolupráci.

Výukové programy využívají principy učení venku a místně zakotveného učení a jsou pro žáky atraktivní – nabízejí jim zážitky, se kterými se jinde běžně nesetkávají. Pracujeme s dětmi venku/v terénu, k učení využíváme reálné přírodní prostředí a vedeme děti k tomu, jak mohou přírodu prakticky chránit a pomáhat jí. Vedeme žáky k tomu, aby se naučili být odpovědní za své jednání ve vztahu k přírodě a planetě a získané vědomosti a dovednosti uměli použít v každodenním životě.

Dokážeme využívat příležitosti ke spolupráci s místními organizacemi a spolky, zapojujeme se do života obce, pořádáme akce přínosné pro obec a okolní krajinu, využíváme spolupráci s CHKO Lužické hory, s myslivci, s lesníky. Pořádáme zajímavé akce i pro návštěvníky stezek a využíváme jejich zájem o stezky k nenásilné osvětě.

Prioritní oblasti a dlouhodobé cíle

Prioritní oblast 1: Programy

Dlouhodobý cíl 1.1.: Mít kvalitní nabídku EVVO programy pro MŠ a 1.a 2. stupeň ZŠ s posílením prvků praktické ochrany přírody, učení venku a prvků MZU.

- Aktivně s programovou nabídkou pracovat (revize nabídky, aktuální nabídka programů)
- Zrevidovat metodiky programů a způsob lektorování – posilovat principy učení venku, MZU, badatelsky orientované výuky a praktické ochrany přírody
- Rozšířit nabídku EVVO v souladu s dlouhodobými cíli a na základě poptávky od pedagogů (tvorba nových programů zaměřených především na poznávání místních biotopů a praktickou ochranu přírody, revize a tvorba programů pro 2.stupeň ZŠ)

Dlouhodobý cíl 1.2: Rozvíjet dlouhodobou spolupráci se školami, být s nimi v pravidelném kontaktu a podporovat partnerský a aktivní přístup ze strany škol.

- Odkoušet dlouhodobou spolupráci se školami – roční projekt „Příroda za humny“, vytvořit metodiky, vyzkoušet, zavést metody spolupráce podporující aktivní přístup škol
- Odkoušet dlouhodobou spolupráci se školami projekt Zemědělství - vytvořit metodiky, odkoušet
- Rozvíjet spolupráci s DD, DDŠ, PS, SŠ
- Pravidelně konzultovat dlouhodobou spolupráci na školách se zapojenými učiteli, sdílet vzájemné zkušenosti, vyhledávat prostor pro vzájemnou aktivní spolupráci, poskytovat podporu a poradenství, využít spolupráci v rámci pracovní skupiny na Českolipsku/Novoborsku)
- Pravidelně komunikovat se školami pomocí newsletteru

Dlouhodobý cíl 1.3: Pravidelně hodnotit kvalitu a efekt/dopad programů na základě následků na programech, zpětné vazby od účastníků i pedagogů a pomocí nových

nástrojů hodnocení programů. 1x za 3 roky revidovat metodiky programů a stávající nabídku

- Vyhodnotit stávající praxi hodnocení programů a zavést pravidelné zjišťování spokojenosti a naplnění cílů programu
- Vyhodnotit úpravy metodik programů a změnu způsobu lektorování
- Zavést pravidelné sbírání zpětné vazby od pedagogů i od žáků v rámci dlouhodobé spolupráce
- Zavést sledování dlouhodobého efektu/dopadu programů dlouhodobé spolupráce

Prioritní oblast 2: Spolupráce a práce s veřejností

- **Dlouhodobý cíl 2.1.: Lokální spolupráce - aktivně spolupracovat s obcí Brniště a s místními organizacemi**
 - pokračovat v pořádání společných akcí
 - vyhledávat nové možnosti spolupráce se školou, s družinou, s místními spolky - aktivně se zapojovat do aktivity zaměřených na ochranu životního prostředí a péči o krajinu a iniciovat nové
 - budovat pozitivní povědomí o aktivitách PNF a Ekocentra v obci
 - pravidelně komunikovat formou zpravodaje a fb
- **Dlouhodobý cíl 2.2. Spolupráce na úrovni regionu - spolupracovat a sdílet zkušenosti s odbornými partnery v regionu, včetně přeshraničních a vytvářet nová partnerství.**
 - Aktivní účast na pracovní skupině EVVO Českolipsko/Novoborsko – sdílení zkušeností, v rámci časových možností iniciovat vytvoření pracovní skupiny učitelů zapojených do dlouhodobé spolupráce, iniciovat společné akce
 - Udržet dobré partnerství s partnery v Německu, podle možností plánovat společné projekty, zvát je na akce, zapojovat se do jejich akcí
 - Vyhledávat nová partnerství a pole spolupráce (Vojenské lesy, CHKO LH, Hnutí Duha, Včelaři)
- **Dlouhodobý cíl 2.3. Přinášet veřejnosti aktuální environmentální témata a pracovat na pozitivním povědomí o činnosti PNF a Ekocentra Brniště**
 - Mít aktualizovaný přehledný web (sloučení webu Podralsko a Ekocentrum)
 - Pravidelně pracovat s fb ekocentra a přispívat na fb obce Brniště
 - Pravidelně pořádat akce pro veřejnost, které mají smysl

Prioritní oblast 3: Tým

Dlouhodobý cíl 3.1.: Mít stabilní, profesionální a motivovaný tým, který bude mít dostatečnou časovou i profesní kapacitu na rozvoj v oblasti EVVO a bude otevřený spolupráci s pedagogy a dalšími partnery.

- Změnit systém lektorování na programech a snížit tím časovou vytíženost lektorů, u větších skupin vyzkoušet variantu 2 programů souběžně
- Rozšířit kapacitu EVVO - v případě možností objednávat školy na programy 4 dny v týdnu
- Pravidelně pracovat s týmem formou týmových porad, následů na programech, zpětné vazby – posilovat profesionalitu a otevřenost týmu
- V závislosti na grantových příležitostech rozšířit tým na 2 lektorské úvazky a přijmout lektora pro 2.stupeň

Dlouhodobý cíl 3.2.: zavést systém odborného vzdělávání, pravidelný systém následů na programech a profesního hodnocení s členy týmu.

- Zavést systém pravidelných následů na programech
- Obnovit motivační pohovory (1x ročně v návaznosti na násled)
- Zavést systém pravidelného vzdělávání lektorů

Prioritní oblast 4: Stabilizace organizace

Dlouhodobý cíl 4.1.: PNF je stabilní a profesionální organizace se stabilním týmem, dobrým zázemím, efektivním řízením, stabilním financováním, dobrým jménem.

- Zavést dlouhodobé plánování
- Pravidelně vyhodnocovat a aktualizovat akčním plán (1xročně)
- Podporovat tým v době ohrožení a nejistoty z dopadů auditu, transparentně komunikovat
 - o **Dlouhodobý cíl 4.2. PNF má své pevné místo v systému EVVO v LK a stane se strategickým partnerem LK**
- Poskytovat kvalitní EVVO a získat certifikát kvality od sítě středisek EVVO Pavučina
- Účast na pracovní skupině EVVO LK

Dlouhodobý cíl 4.3. Finanční stabilizace

- Pokračovat ve využívání dotačních zdrojů SFŽP, MŽP, LK
- Využívat nové dotační výzvy – přeshraniční spolupráce Interreg, FMP, ČNFB
- Vyhledávat další zdroje

Dlouhodobý cíl 4.4. Ekocentrum má dobré zázemí pro výuku (pro učení venku i v ekocentru) a v rámci svého chodu se řídí zásadami ekologického provozu

- Vybudovat zázemí na venkovní výuku
- Zavést přehledný systém tříděného odpadu pro účastníky akcí
- Informovat návštěvníky o zásadách ekologického provozu